

Malá sociální skupina

Vznik, vývoj, struktura,
dynamika

Význam malých sociálních skupin

- zprostředkovávají působení makrosociálního prostředí
- mají formativní vliv na osobnost
- ovlivňují individuální výkonnost
- posilují sociální identitu jedince, uspokojují jeho důležité potřeby: být s lidmi (sounáležitosti), být akceptován, získat uznání, seberealizovat se

Základní pojmy

- **Skupina** je sociální útvar, ve kterém se společně nachází více individuů a na základě pravidelnějších interakcí si tato individua vytvářejí určité vědomí sounáležitosti. Jejich jednání směřuje ke společným cílům.
- **Agregát** je seskupení lidí, které nemá všechny požadované znaky (lidi na zastávce, v kupé, ve výtahu)

Primární skupiny	Sekundární skupiny
Fyzická blízkost, přímý kontakt mezi všemi členy	Větší počet lidí, určeny komunikační kanály
Intenzivní a častá interakce na základě přirozených cit.vazeb	Sporadická interakce
Neformální očekávání a omezení	Formální předpisy
Rodina, přátelé, pracovní skupina	Národ, podnik, armáda, politické strany

Základní znaky života malých skupin

- vytváření struktury
- komunikace ve skupině
- vytváření závazných norem chování
- vytváření ideologie, cílů a programu činnosti
- skupinová dynamika – souhrn skupinového dění a skupinových interakcí (interpersonální vztahy, činnost skupiny, síly z vnějšku, cíle, normy, vůdcovství, koheze, tenze, projekce minulých zkušeností a vztahů do aktuálních interakcí, vytváření podskupin, vývoj skupiny v čase)

Vývoj skupiny

- **Formování** – závislost a orientace, nejistota
- **Bouření** – konflikt a emocionalita, snaha členů, aby skupina uspokojovala jejich potřeby
- **Tvorba norem** - soudržnost, dohodnutí jasnějších pravidel, hodnoty
- **Optimální výkon** – kooperace
- **Ukončení** x snaha členů (hl.vedoucích) o uchování skupiny

Další prvky skupinové dynamiky

- Skupinové cíle
- Skupinové normy
- Tenze
- Koheze
- Struktura skupiny

Ke kohezi přispívá

- uspokojování osobních potřeb ve skupině (skupin. cíle v souladu s osobními)
- vztahy sympatií mezi členy
- motivace jedinců ke členství
- přátelská akceptující atmosféra
- zvyšování prestiže členů členstvím ve skupině
- přitažlivost skupinových aktivit
- soutěžení s jinou skupinou
- přítomnost devianta

Skupinová struktura

- **Status** (askriptivní – připsaný, získaný) – postavení ve společenském systému
- **Sociální role** – označení chování, které se očekává od držitele určitého statusu
 - Bales: dimenze interakcí v malých skupinách:
 - dimenze vlivu s póly dominance – submise
 - dimenze emocí s póly emočně vřelý – chladný, rezervovaný, odtahitý
 - dimenze vztažnosti ke skupině
 - Schindler: α , β (expert), γ , ω , P (protivník)